

פרשת שפטים התשע"ט

adk1010@gmail.com

הרב ארי דוד קאהן

1. דברים פרק טז, יד

(יד) ושמחת בסגה אמה ובנה ובתה ועבדך ואמטך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך:

2. דברים פרק טז,

(יח) שפטים ושטרם תתן לה בכלי שעריה אשר ה' אלהיה נתן לה לשבטיה ושפטו את העם משפט צדק: (יט) לא-תטה משפט לא תכיר פנים ולא-תקח שחד כי השחד יעורל עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים: (כ) צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את-הארץ אשר-ה' אלהיה נתן לך: ס (כא) לא-תטע לך אשנה פלעץ אצל מזבח ה' אלהיה אשר תעשה-לך: ס (כב) ולא-תקים לך מצבה אשר שגא ה' אלהיה: ס

3. דברים פרק יב, א-ה

(א) אלה התקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן ה' אלהי אבותיך לך לרשתה כל-הימים אשר-אתם חיים עליה-אדמה: (ב) אבד תאבדון את-כל-המקומות אשר עבדו-שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את- אלהיהם עליה-הרים הרמים ועל-הגבעות ותחת פלעץ רענן: (ג) ונתצתם את-מזבחתם ושברתם את-מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את-שמם מן-המקום ההוא: (ד) לא-תעשון פן לה' אלהיכם: (ה) כי אם-אל-המקום אשר-יבחר ה' אלהיכם מפל-שבטיכם לשום את-שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: (ו) והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם: (ז) ואכלתם-שם לפני ה' אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכה ה' אלהיה: (ח) לא תעשון פכל אשר אגחנו עשים פה היום איש פל-הישר בעיניו:

4. דברים פרק יב, כ-כח

(כ) כי-יבחר ה' אלהיה את-גבלך כאשר דבר-לך ואמרת אכלה בשר כי-תאנה נפשך לאכל בשר בכל-אנות נפשך תאכל בשר: (כא) כי-ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיה לשום שמו שם וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צויתך ואכלת בשעריה בכל אנות נפשך: (כב) אף כאשר יאכל את-הצבלי ואת-האזל פן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו: (כג) רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא-תאכל הנפש עם-הבשר: (כד) לא תאכלנו עלי-הארץ תשפכנו פמים: (כה) לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריה כי-תעשה הישר בעיני ה': (כו) רק קדושיה אשר-יהיו לך ונדריה תשא ובאת אל-המקום אשר-יבחר ה': (כז) ועשית עלתיה בשר והדם על-מזבח ה' אלהיה ודם-זבחייה ישפך על-מזבח ה' אלהיה והבשר תאכל: (כח) שקר ושמעט את פל-הדברים האלה אשר אנכי מצוה למען ייטב לך ולבניך אחריה עד-עולם פי תעשה הטוב והישר בעיני ה' אלהיה: ס

5. דברים פרק יח, ו-ח

(ו) וכי-יבא הלוי מאחד שעריך מפל-ישראל אשר-הוא גר שם ובא בכל-אנות נפשו אל-המקום אשר-יבחר ה': (ז) ושרת בשם ה' אלהיו פכל-אחיו הלויים העמדים שם לפני ה': (ח) תלק פחלק יאכלו לבד ממקרו על-האבות: ס

6. דברים פרק יז, כ-כ

(ח) פי יפלא ממך דבר למשפט ביו-דום לדם ביו-דיו לדיו ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריה וקמת ועלית אל-המקום אשר יבחר ה' אלהיה בו: (ט) ובאת אל-הפנהים הלויים ואל-השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט: (י) ועשית על-פי הדבר אשר יגידו לך מן-המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות פכל אשר יורה: (יא) על-פי התורה אשר יורה ועל-המשפט אשר-יאמרו לך תעשה לא תסור מן-הדבר אשר- יגידו לך ימיו ושמאל: (יב) והאיש אשר-יעשה בזון לבלתי שמע אל-הפנהו העמד לשרת שם את-ה' אלהיה או אל- השפט ומת האיש ההוא ובערת

הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: (ג) וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וַיִּגְרָאוּ וְלֹא יִזְדָּוּן עוֹד: ס (יד) כִּי־תִבְאֵ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וַיִּרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבַּתָּהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָהּ עָלַי מִלֶּךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבְתָי: (טו) שׁוֹם תִּשִּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקִּרְבֵּי תְּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לְתַת עָלֶיךָ אִישׁ נְכָרִי אֲשֶׁר לֹא־אֶחָיֶךָ הוּא: (טז) רַק לֹא־יִרְבֶּה־לְךָ סוֹסִים וְלֹא־יִשָּׁיב אֶת־הָעַם מִצְרַיִמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוֹס וְה' אָמַר לָכֶם לֹא תִסְפוּן לָשׁוּב בְּצַרְךָ הַזֶּה עוֹד: (יז) וְלֹא יִרְבֶּה־לְךָ נָשִׁים וְלֹא יִסּוּר לְכַבּוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה־לְךָ מְאֹד: (יח) וְהִנֵּה כְּשִׁבְתְּךָ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ וְכָתַב לְךָ אֶת־מִשְׁנֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר מִלְּפָנַי הַכְּתוּבִים הַלְוּיִים: (יט) וְהִנֵּתָה עִמּוֹ וְקִרְאָה בּוֹ כְּלִי־יָמַי חֲנִיּוֹ לְמַעַן יִלְמַד לִירְאֵה אֶת־ה' אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְרֵךְ אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם: (כ) לְבַלְתִּי רוּם־לְכַבּוֹ מֵאֲחֵיו וּלְבַלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאל לְמַעַן יִזְכְּרוּ יָמִים עַל־מַמְלַכְתְּךָ הוּא וּבְנָיו בְּקִרְבֵּי יִשְׂרָאֵל: ס

7. שמואל א פרק ה, א-ט

(א) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקַן שְׂמוּאֵל וַיִּשָּׂם אֶת־בְּנָיו שְׁפָטִים לְיִשְׂרָאֵל: (ב) וַיְהִי שָׁם־בְּנֵו הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שְׁפָטִים בְּבָאָר שָׁבַע: (ג) וְלֹא־הָלְכוּ בְנָיו ^{כדרכו} בְּדַרְכֵי וַיִּטּוּ אַחֲרַי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ־שִׁחַד וַיִּטּוּ מִשְׁפָּט: פ (ד) וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׂמוּאֵל הַרְמָתָה: (ה) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקֵן וּבְנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בְּדַרְכֶיךָ עִתָּה שִׁימָה־לָנוּ מֶלֶךְ לְשִׁפְטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם: (ו) וַיִּרַע הַדָּבָר בְּעֵינָיו שְׂמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ וַתְּנֶה־לָנוּ מֶלֶךְ לְשִׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׂמוּאֵל אֶל־ה': פ (ז) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־שְׂמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם לְכָל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אַתָּה מְאָסוּ כִּי־אֲתִי מְאָסוּ מִמֶּלֶךְ עָלֶיךָם: (ח) כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם הַעֲלִיתִי אֶתְּךָ מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעֲזְבוּנִי וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כִּן הִמָּה עֲשִׂים גַּם־לָךְ: (ט) וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלְךָ אֲדָה כִּי־הָעַד תַּעֲזִיל בָּהֶם וְהַגְדַּתְּ לָהֶם מִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עָלֶיךָם:

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כ עמוד ב

כתנאי, רבי יוסי אומר: כל האמור בפרשת מלך - מלך מותר בו, רבי יהודה אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם, שנאמר שום תשים עליך מלך - שתהא אימתו עליך. וכן היה רבי יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה. רבי נהוראי אומר: לא נאמרה פרשה זו אלא כנגד תרעומתן, שנאמר ואמרת אשימה עלי מלך וגו'. תניא, רבי אליעזר אומר: זקנים שבדור - כהוגן שאלו, שנאמר תנה לנו מלך לשפטנו, אבל עמי הארץ שבהן קלקלו, שנאמר והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו.

תניא, רבי יוסי אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ואיני יודע איזה מהן תחילה, כשהוא אומר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק, הוי אומר: להעמיד להם מלך תחילה, ואין כסא אלא מלך, שנאמר וישב שלמה על כסא ה' למלך. ועדיין איני יודע אם לבנות להם בית הבחירה תחלה, או להכרית זרעו של עמלק תחלה, כשהוא אומר והניח לכם מכל אויביכם וגו' והיה המקום אשר יבחר ה' וגו' - הוי אומר: להכרית זרעו של עמלק תחלה. וכן בדוד הוא אומר: ויהי כי ישב המלך דוד בביתו וה' הניח לו מסביב, וכתוב ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וגו'.

9. רמב"ם הלכות מלכים פרק א

הלכה א - שְׁלֹשׁ מִצְוֹת נִצְטָווּ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת כְּנִיסַתָן לְאֶרֶץ. לְמַנּוֹת לָהֶם מֶלֶךְ שְׁנָאָמַר (דברים י"ז:ט"ו) שׁוֹם תִּשִּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ. וּלְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְלָק שְׁנָאָמַר (דברים כ"ה:י"ט) תִּמְחָה אֶת זָכַר עַמְלָק. וּלְבָנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה שְׁנָאָמַר (דברים י"ב:ה') לְשִׁכְנוּ תִדְרָשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה: הלכה ב - מְנוֹי מֶלֶךְ קוֹדֵם לְמַלְחָמָתָ עַמְלָק. שְׁנָאָמַר (שמואל א ט"ו:א') אֲתִי שָׁלַח ה' לְמַשְׁחָה לְמֶלֶךְ (שמואל א ט"ו:ג') עִתָּה לָךְ וְהַכִּיתָה אֶת עַמְלָק. וְהַכְרַתְתָּ זָרַע עַמְלָק קוֹדֶמֶת לְבָנֵי הַבַּיִת. שְׁנָאָמַר (שמואל ב ז':א') וַיְהִי כִּי יָשַׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וְה' הִנִּיחַ לוֹ מִסְבִּיב מִכָּל אִיבָיו (שמואל ב ז':ב') וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵל נָתַן הַנְּבִיא אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וְגו'. מֵאַחַר שֶׁהִקְמַת מֶלֶךְ מִצְוָה לָמָּה לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁשְׁאָלוֹ מֶלֶךְ מִשְׂמוּאֵל. לְפִי שֶׁשְׁאָלוֹ בְּתַרְעֻמָּת. וְלֹא שֶׁאָלוֹ לְקִיָּם הַמִּצְוָה אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁקִּצּוּ בְּשְׂמוּאֵל הַנְּבִיא. שְׁנָאָמַר (שמואל א ח':ז') כִּי לֹא אַתָּה מְאָסוּ כִּי אֲתִי מְאָסוּ וְגו':

הלכה ג - אין מעמידין מלך בתחלה אלא על פי בית דין של שבעים זקנים ועל פי נביא. פיהושע שמנהו משה רבנו ובית דינו. וכשאול ודוד שמנם שמואל הרמתי ובית דינו:

10. לחם משנה הלכות מלכים פרק א הלכה ב

מנוי המלך קודם למלחמת וכו'. זאת הראיה שכתב כאן רבינו להקדים מנוי המלך למלחמת עמלק אף על פי שלא הביאו בגמרא נראה שהיא פשוטה יותר ממ"ש בגמרא סנהדרין (דף כ' ב) כי על כס יה שאין כסא אלא מלכות דזו דרשה בעלמא היא אבל מה שהביא רבינו הוא פשוט יותר ואולי מצאה בשום מקום ואף על פי שלא הוזכרה בגמרא דידן כבר נודע דרכו של רבינו דבראיות פסוקים דבר שאינו נוגע לענין הדין לא קפיד אגמרא דידן אלא הוא מביא הראיה היותר פשוטה מאיזה מקום שימצא אותה מגמרת ירושלמי או ספרי או איזה מקום שיהיה והראיה שהביא מדוד גבי הכרתת זרע עמלק קודמת לבנין הבית היא יותר פשוטה מראיה דמייתי גמרא מקרא קמא דוהיה בהניח גו' והיה המקום אשר יבחר וגו' דאין כתוב שם שיבנו בית הבחירה אחרי כן ולא שהקרבנות יקריבו אחרי כן שם אבל אפשר שבבית הבחירה יבנו אותו קודם הכרתת זרעו של עמלק אבל הראיה של דוד היא יותר פשוטה דכתיב שם ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח כו' ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה אנכי יושב בבית ארזים וגו' ולכך הביא רבינו ראיה זאת והניח הראיה הראשונה אף על פי שהיא תורה מפני שאינה פשוטה כל כך. וכתבתי כל זה לתרץ קושיית הרב"י שהקשה כאן והניחם בצ"ע:

11. דברים פרק יג, ב-ו

(ב) פייקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליה אות או מופת: (ג) וְכֵן הָאֵלֹהִים וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר גִּלְיָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר לֹא-יִדְעֶתֶם וְנִעְבְּדֶם: (ד) לֹא תִשְׁמַע אֶל-דְּבַר הַנְּבִיא הַהוּא או אֶל-חֹלֶם הַחֹלֵם הַהוּא פִּי מִנִּסָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲתֹכֶם לְדַעַת הַיִּשְׁכֶּם אֲהַבִּים אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: (ה) אַחֲרֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם תִּלְכוּ וְאִתּוֹ תִּירְאוּ וְאֶת-מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ וּבְקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ וְאִתּוֹ תַעֲבֹדוּ וְכֹן תִּדְבְּקוּן: (ו) וְהַנְּבִיא הַהוּא או חֹלֶם הַחֹלֵם הַהוּא יוֹמֵת פִּי דַבְר־סֵרָה עֲלֵיהֶ' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפְּדֶה מִבְּיַת עַבְדִּים לְהַדְרִיחַ מִן-הַדְרֹךְ אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיךָ לְלַכֵּת בָּהּ וּבְעֶרְתָּ הַרְעַ מִקְרָבךָ:

12. דברים פרק יח, ט-כב

(ט) פִּי אֶתָּה בָּא אֵלֶיךָ אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֵיךָ נָתַן לְךָ לֹא-תִלְמַד לַעֲשׂוֹת פְּתוּעַבֹת הַגּוֹיִם הַהֵם: (י) לֹא-יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּגוֹ-וּבִתּוֹ בְּאֵשׁ קִסֵּם קִסְמִים מַעֲוֹן וּמִנְחָשׁ וּמִכֶּשֶׁף: (יא) וְחֹבֵר חֹבֵר וְשֹׂאֵל אוֹב וְיִדְעֹנִי וְדַרְשׁ אֶל-הַמְּתִים: (יב) פִּי-תוֹעֵבֹת ה' פִּלְעֵשָׁה אֵלֶּה וּבְגִלְלֵי הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה ה' אֱלֹהֵיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ: (יג) תָּמִים תְּהִיֶה עִם ה' אֱלֹהֵיךָ: ס (יד) פִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֶתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל-מַעֲנֵגִים וְאֶל-קִסְמִים יִשְׁמְעוּ וְאֶתָּה לֹא כֹן גָּמַן לָךְ ה' אֱלֹהֵיךָ: (טו) נְבִיא מִקְרָבךָ מֵאֲחֵיךָ כְּמִנֵּי יָקִים לָךְ ה' אֱלֹהֵיךָ אֵלָיו תִּשְׁמְעוּן: (טז) כָּל אֲשֶׁר-שָׁאֵלְתָּ מֵעַם ה' אֱלֹהֵיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקֶּהֱל לֵאמֹר לֹא אֶסֶף לִשְׁמַע אֶת-קוֹל ה' אֱלֹהֵי וְאֶת-הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַנִּזְאת לֹא-אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוּת: (יז) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי הִיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבַּרוּ: (יח) נְבִיא אֲקִים לָהֶם מִקְרָב אַחֲיָהֶם כְּמוֹךָ וְנָתַתִּי דְבַרְךָ בְּפִיו וְדַבַּר אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ: (יט) וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא-שָׁמַע אֶל-דְּבַרִּי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשִׁמִּי אֲנֹכִי אֶדְרֹשׁ מֵעַמּוֹ: (כ) אִךְ הַנְּבִיא אֲשֶׁר יִזִּיד לְדַבֵּר דְּבַר בְּשִׁמִּי אֶת אֲשֶׁר לֹא-צִוִּיתִי לְדַבֵּר וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרָיִם וְיָמַת הַנְּבִיא הַהוּא: (כא) וְכִי תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ אֵיכָה נִדְעֶה אֶת-הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא-דִבַּרוּ ה': (כב) אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנְּבִיא בְּשֵׁם ה' וְלֹא-יְהִי הַדְּבַר וְלֹא יָבֵא הוּא הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא-דִבַּרוּ ה' בְּדוֹן דִּבְרוּ הַנְּבִיא לֹא תִגּוֹר מִמֶּנּוּ: ס

13. חזקוני דברים פרק יח פסוק טו

נביא מקרבך, כמני יקים לך אחרי שהזכיר לך דברי השופט והכהן הזכיר דברי הנביא.

14. מדרש תנאים לדברים פרק יח פסוק טו

נביא מקרבך לא מחוץ לארץ:

15. שמות פרק כ, טו-יח

(טו) וְכַל־הַעַם רָאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הַהָרָה עֹשֶׂן נִרְאָה הָעַם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמִדוּ מִרְחָק: (טז) וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יִדְבַר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת: (יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעַם אֲלֹהֵיכֶם אֵל־תִּירָאוּ כִּי לִבְעֹבוֹר נִסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבְעֹבוֹר תִּהְיֶה יִרְאַתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ: (יח) וַיַּעֲמֵד הָעַם מִרְחָק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעַרְפֶּל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים: פ

16. דברים פרק ה, כ- כט

(כ) וַיְהִי כְשִׁמְעֶכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וַהֲרִיבְתֶם בְּעַר בְּאֵשׁ וּתְקַרְבוּן אֵלַי כָּל־רְאֵשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזַקְנֵיכֶם: (כא) וּתֹאמְרוּ הֵן הִרְאָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבוֹדוֹ וְאֶת־גְּדֻלוֹ וְאֶת־קוֹלוֹ שִׁמְעָנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יִדְבַר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְחַי: (כב) וְעַתָּה לְמַה נָּמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יִסְפְּיִם אֲנַחְנוּ לְשִׁמְעַת אֶת־קוֹל ה' אֱלֹהֵינוּ עוֹד וְנִתְּנוּ: (כג) כִּי מִי כָל־בְּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ פָּמְנוּ וַיַּחֲזִי: (כד) קָרַב אַתָּה וְשָׁמַע אֶת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה תִּדְבַר אֵלֵינוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר יִדְבַר ה' אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ: (כה) וַיִּשְׁמַע ה' אֶת־קוֹל דְּבָרֵיכֶם בְּדַבְּרֶכֶם אֵלַי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי שְׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דְּבָרֵי הָעַם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי כִּי טִיבוֹ כָּל־אֲשֶׁר דִּבְּרוּ: (כו) מִי־יִתֶּן וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לְהִם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת־פְּלִימְצוֹתַי כָּל־יְמֵיכֶם לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וּלְכַנְיָהֶם לְעַלְמִם: (כז) לָךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לְכֶם לְאֶהְלִיכֶם: (כח) וְאַתָּה פֶּה עֹמֵד וְנֹאדְבַרְתָּ אֵלֶיךָ אֶת כָּל־הַמְצָנָה וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּלְמְדֶם וְעָשׂוּ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ: (כט) וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תִסְרוּ יָמִין וּשְׂמָאל:

17. רמב"ן דברים פרק יח פסוק טז

ככל אשר שאלת וגו' - לא השלים הכתוב בכאן השאלה ששאלו, כי באמרם לא אוסיף לשמוע את קול ה' לא יזכו לנביאים, אבל כאשר אמרו (לעיל ה כד) קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אלהינו ואת תדבר אלינו את כל אשר ידבר ה' אלהינו אליך ושמענו ועשינו, אז קבלו להאמין בנביאיו ולשמע ולעשות ככל אשר יצוה השם על ידם. ולכך אמר בכאן נביא מקרבך מאחיד כמוני יקים לך ה' - ותאמין בו כאשר אתה מאמין בי, כי כן שאלת להיות דברי השם עמכם על ידי ושתשמעו אלי, אם כן האמינו גם כן בשאר הנביאים הבאים אחרי, כי כמוני כמוהם. וזה טעם הטיבו אשר דברו - להאמין בנביאי, וכן אעשה להם לדורותם. ויתכן שהיתה שאלתם שם לדורות, וקבלתם שאמרו לשמוע ממש באמרם "ואת תדבר אלינו ושמענו ועשינו" גם כן לדורות עולם. ויהיה טעם "ואת", כמו ואתה וכל נביא השם כמוך, כאשר פירשתי שם:

18. אור החיים דברים פרק יח פסוק טז

(טז) ככל אשר שאלת וגו'. אולי שבא לומר שהם גרמו לעצמם שאין כולם נביאים כמו שאמרו ביום הקהל קרב אתה ושמע ופחדו מצער הנסבב מהנבואה לזה גם ה' יתן להם נביא והצריך לדבר אליו יבא ויגידנו, ולטעם זה אמר הכתוב כל האמור בענין:

19. אדרת אליהו דברים פרק יח פסוק טז

(טז) ככל אשר שאלת. שיעמיד לכם נביאים: לא אסף לשמע את קול ה' אלהי ואת האש הגדולה הזאת. משום שנאמר מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה והוא כנגד נפש ורוח. שנפש מן הארץ ורוח מן השמים ע"כ כנגד הרוח שהוא מן השמים נאמר השמיעך את קולו וכנגד נפש אמר ועל הארץ הראך וגו' וע"כ אמרו לא אסף לשמע את קול ה' אלהי זהו מן השמים השמיעך את קולו וגו' שהרוח לא יכול לסבול. ואת האש הגדולה זהו שנאמר ועל הארץ הראך את אשו וגו'. שלא יכלו לסבול בנפש:

20. שמות פרק כה, כב

(כב) וַנִּוְעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַפְּרָכִים אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדוּת אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתָךְ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ